

Študentská vedecká konferencia

24. – 26. 5. 2013, Štúrovo

Michal Puchovský, FF MU, Ústav religionistiky

Pamätám sa, ako by to bolo včera, keď mi písala kamarátka, vtedy prváčka na Katedre porovnávej religionistiky v Bratislave, či sa chystám na ŠVOČ-ku. Nevediac, čo to je, som sa po krátkej konverzácii dopátral, že sa jedná o religionistický „fenomén“ známy v českých krajoch ako Študentská vedecká konferencia (SVK).

Po krátkej úvahe a porade s kamarátmi som uznal, že sa tejto každoročnej akcie českých a slovenských religionistov, ako správny religionista, musím zúčastniť. Tak som sa v dňoch 24. – 26. mája vybral do Štúrova na svoju prvú vedeckú konferenciu.

Cesta do Štúrova ubehla pomerne rýchlo. Po príchode sme sa presunuli autobusom do hotela Thermal, v ktorého priestoroch sa konferencia konala. Privítali nás úvodné zmlatky s ubytovaním a recepcné s jemným maďarským prízvukom. Izby boli veľmi pekné, len tú manželskú posteľ si človek neužije, keď je na izbe s chlapom.

Po úvodnom predstavení jednotlivých religionistických pracovísk (Bratislava, Brno, Praha, Pardubice) a príhovore Attilu Kovácsa za bratislavskú stranu organizátorov, prišli na rad hry s religionistickou tematikou. Pri nich sa mali nenásilnou formou v zmiešaných družstvách zoznámiť ľudia z rozdielnych pracovísk. Tento cieľ sa podarilo naplniť až počas voľnej zábavy v priestoroch konferenčnej miestnosti, ktorá mohla na základe výdrže určitých jednotlivcov trvať až do skorých ranných hodín.

Na druhý deň ráno sa začali prezentovať jednotlivé práce. Prvou prednášajúcou bola Lenka Brichová z brnenského Ústavu religionistiky so svojou prácou *Požehnané víno se dá pít i z kbelíku: Ukázka rituálních intuicí českých pohanů*. Vo svojej kognitívne ladenej práci sa venovala skúmaniu významu rituálnej nádoby pre novopohanov na základe analýzy dotazníku, ktorý vyplnila vybraná vzorka predstaviteľov pohanov.

Druhou v poradí bola Alexandra Grand za Bratislavu, ktorá sa v práci *Marabutizmus: Kult islamských světcov, alebo relikvia „fundamentální vieri“ Berberov?* zaoberala problematikou marabutov, berberských šamanov, ich pôvodu a vzťahu k islamu.

Ako tretí nastúpil Vojtěch Kaše s prácou *Rituál, Kognice, Imitace: Historická religionistika v evoluční perspektivě*. V nej sa venoval perspektívam využitia kognitívnych metód a prístupov v historickej religionistike, čo na záver demonštroval na príklade eucharistie.

Po krátkej prestávke vystúpila so svojou prácou *Interpretácia mory na Slovensku: Hypotéza zážitkových zdrojov* druhá zástupkyňa bratislavskej katedry, Anna Korbašová. Využívajúc výskum ľudových zvykov a povier na Slovensku, ktorý prebiehal na Univerzite Komenského v Bratislave, analyzovala problematiku

nočnej „mory“. Tiež spochybnila použiteľnosť hypotézy zážitkových zdrojov na podobu mŕ.

Po Anne Korbašovej prišiel na rad František Novotný z brnenskej religionistiky s prácou *Durkheim před inkvizicí: Vznik vyprávění o herezi při vyšetřování templářů*. Nadväzujúc na svoju predchádzajúcu prácu na SVK, sa zaoberal analýzou záznamov z templárskych procesov, využívajúc kategórie náuky, praxe a členstva odvodené z definície náboženstva podľa Émilea Durkheima.

Poslednou v poradí bola jediná zástupkyňa pražského Ústavu filozofie a religionistiky, Barbara Oudová Holcátová. Vo svojej prezentácii „*Jezábel a ti druzí: Interpretace 1 Král. 11,1 – 2 Král. 10,28*“ vypracovala kriticko-historickú analýzu postavy kráľovnej Jezábel a vplyvu jahvistov na utvorenie jej obrazu v Starom zákone.

Osobne som bol mierne sklamaný, že diskusie (asi na rozdiel od minulých rokov) neboli nejako búrlivé. Dokonca ani nebolo až tak vidieť „napätie“ medzi „kognitívnym“ Brnom a „fenomenologickou“ Prahou, na ktoré som bol upozorňovaný od starších brnenských religionistov.

Po skončení prezentácii odišla porota rozhodnúť o poradí víťazov. Medzitým sa odohralo aj študentské hlasovanie. Nakoniec výsledky oboch hlasovaní dopadli rovnako: na prvom mieste sa umiestnil František Novotný, na druhom mieste Vojtěch Kaše a tretie miesto obsadila Barbara Oudová Holcátová.

Keď sa rozdeli ceny víťazom, prišla na rad hra „Chazarský chán“. V tej sme sa rozdelení do štyroch skupín pokúšali získať priazeň Chazarského chána – víťaza SVK- Františka Novotného. Pri troche fantázie svojím výzorom naozaj pripomínal ázijského chána v obleku. O jeho priazeň sa postupne uchádzali Svedkovia Jehovovi, Scientológovia, Manichejci a hnutie Hare Krišna. Jednotlivé kreácie a spôsoby presvedčovania chána boli mimoriadne originálne a vtipné. Človek by až neveril, že tí ľudia, čo skáču a pokrikujú ako zmyslov zbavení, sú naozaj dospelí ľudia, niektorí s doktorátmi. Hra skončila víťazstvom Manichejcov, ktorí predviedli vskutku dramatickú inscenáciu základného manichejského mýtu za pomoci papierových mečov. Tak skončil oficiálny program pre sobotu.

Večer bola v centre Štúrova zarezerovaná reštaurácia, kde sa mal spoločným posedením ukončiť dlhý deň. Sedelo sa dlho, ľudia sa zabávali, zoznamovali, spoznávali krásy a nástrahy spojené s borovičkou. Najvytrvalejšia skupina religionistov pokračovala až do skorých ranných hodín. Posledný deň ráno nás všetkých čakal ešte krátky výlet do Ostrihomu, kde sme absolvovali prehliadku Ostrihomskej baziliky a mešity. Na záver prehliadky nám Attila Kovács všetkým poďakoval za účasť a hladký priebeh konferencie. Ľudia sa rozišli na obed a postupne po skupinkách odchádzali domov.

Svoje prvé SVK hodnotím mimoriadne pozitívne. Spoznal som sa s množstvom zaujímavých ľudí, zabavil som sa, aj sa mnohému novému priučil. Teším sa na ďalší ročník, ktorý by sa mal uskutočniť pod patronátom Brna.